

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

ОРГАН НА БЪЛГАРСКАТА ПРАВОСЛАВНА ЦЪРКВА
СЕДМИЧНИК ЗА РЕЛИГИОЗНА И ЦЪРКОВНО-ОБЩЕСТВЕНА ПРОСВЕТА

Адрес: София, ул. „Св. София“ № 2 тел. 8-29-83 сметка 110-11 БНС — Софийски градски клон

ВСЯКА ЕПОХА ИМА СВОЯ ПРЕДТЕЧА

В тясна ивица земя между Средиземно море и Сирийската пустиня живял, повечето в села, земеделски народ не напълно от чиста раса. Занимавал се отчасти и със скотовъдство, и с обикновени занятия.

На север владеел покварен властник, а на юг управлявал жесток римски прокуратор, които потискали народа. Преки и косвени данъци и мита го задушавали. Римски чиновници го крадели и ограбвали.

В главния град Иерусалим се издигал великолепен храм, с обширни колонни галерии, със златни куполи и скъпа, от народен труд, конструкция. Много висши и нисши свещеници с фарисейско обучение, и още толкова духовни учители и книжници се подвизавали тук.

Голямо нещастие било, че народът бил напълно разпокъсан и разединен. Политически партии и религиозни секти бушували и подкопавали народното единство. Освен това страната гъмжала от безотечественици, от просяци и множество болни. Нямамо нито лекари, нито болници, нито приюти. Навсякъде липсвала каквато и да е социална помощ. В мизерия тънел народът.

Такава била участта на тоя селски народ край морето, в някогашна Палестина. Нещастен и разпокъсан народ, над който »тегнело друговерско, чуждо, грабителско и жестоко управление. Опитите за бунт бивали жестоко и кърваво потушавани. Наистина, стадо без пастир, в което през тъмна нощ лесно се промъкват диви зверове за плячка.

Отчаян, тежко дишаш... от пресъхналите устни на тоя народ се чувал все същият зов: „Помощ трябва да дойде... спасение!... спасение!... Ще дойде ли обещаният Спасител? Не ще ли се яви Той от облаците в човешки образ-Спасяващият Божий пратеник?... От небето ли той ще дойде? Не е ли вече между нас?... Чуйте!... Чува се вече шум като че на олюлявани от вятъра дървета... Господи на отците! Вечна, всемогъща Сило! Помогни!... Как копнее душата за спасител! Изнемогва тялото в тая пуста земя.

Такава била картината в земята, в която се родил Спасителят, Богочовекът Исус Христос. Но неговият път бил още непрогледен, затрънен. Сърцата и душите трябвало да се подготвят, за да приемат новата светлина, да посрещнат новото време.

Всякога в историята, когато се създават условия за нов завои, за нова епоха, явяват се и банбрехери, пътеразбивачи за новото време — предтечи. Така и след раждането на Господа Исуса, трябвало да се яви силният човек в лицето на Иоана

Кръстителя, който да приготви пътя Му, да направи прави пътеките Му (Лук. 3:4).

И наистина, около 28-та година на нашата ера или в петнадесетата година от царуването на римския император Тиберий (Лук. 3:1) по цяла Палестина се разнесъл слухът за появата на Иоханан или Иоан, млад аскет, пълен с жар и необикновена ревност за Божието и народно дело, като древните свещени герои.

Роден в малко село, недалеч на запад от Иерусалим, известно и сега под името Аин Карим, от праведни родители Захария и Елисавета. Въпреки голямото обаяние, което имал сред народа, готов да му дарува всякакви земни блага и удобства, Иоан пренебрегнал всичко това и се отдал на скромен, пустиннически живот. Той бил действително човек от народа и за народа и споделял неговата нищета и бедност.

Иоан проявявал от младини склонност да се отдаде в пустинята, тук да отдъхне на свобода, да облекчи отрудената си душа от околния порочен живот и да се предаде на пламенна молитва за скорошното дохождане на Избавител. Той бил възпитан в строгите правила на благочестиво семейство. И за да се подготви за тежката обществена дейност, която му предстояла, той дирил прибежище в пещерите на околната пустиня. Тук се предавал на размисъл и изработвал плана за бъдещата си работа. През ония смътни времена, в политиката и религията, простотата на такъв отшелнически живот имала необикновена привлекателност. В такова спокойно отчуждаване човек действително може да кали волята си, да се подготви за велики подвизи и себепристрашение. Също така и нашият велик проповедник, за да подготви тогавашното общество към приближавашото ново време трябвало да прекара много години в уединение преди да започне своята обществена проповед. Главната му храна била акриди, вид скакалци, и мед от диви пчели, които намирал в скалистите хралупи, а дрехите му били прости, от камилска вълна, препасани с кожен пояс (Мат. 3:4). Така той възраствал духовно, в съзнание за великото си предназначение.

Когато времето дошло, той тръгнал между народа, за да го учи на покаяние и безгрешен живот, да подготви пътя на Идещия след него. Той, по думите на пророк Исая, е „гласът на викация в пустинята“, който глас раздвижил цялата тогавашна общественост. Много народ от всички обществени слоеве се стичал при него да го слуша. При него дохождали и митаря, и блудници (Мат. 21:32), а също представители на фарисеите и садукееите,

и на всички казваше, какво да правят, за да се приближи Царството Божие. Едни съветваше: „който има две дрехи, нека даде ономува, който няма; и който има храна, нека прави същото“ (Мат. 3:11). А на митарите казваше: „не изисквайте нищо повече от това, що ви е определено“ (13). „Питаха го тъй също и войници и казваха: а ние, какво да правим? И рече им: никого не притеснявайте, не клеветете, и задоволявайте се с вашите заплати“. Така той благовестеше на народа и го утешаваше, че иде по-силен от него, „Той ще очисти гумното Си, и ще събере житото в житницата Си, а плевата ще изгори с неугасим огън“ (Лук. 3:17).

Проповедта на великия пустиножител срещу социалните неправди и експлоатация, срещу грабителите и угнетителите попадали на измъчения народ.

За живота и дейността на Иоана свидетелствува и историкът Иосиф Флавий, като го нарича „добър човек“, който поучавал иудеите да се стремят към съвършенство, да вършат правда помежду си, да бъдат благочестиви и да се кръщават за очистване на грехове.

Тъй като от всички страни народът започнал да се стича при него, Ирод четиривластник почнал да се страхува: влиянието на такъв известен човек можело да доведе до въстание. Според някои историци, заради това подозрение на Ирода, Иоан бил окован във вериги, изпратен в крепостта Махерус (Махерон) и там обезглавен.

Евангелистите дават малко по-друго обяснение на причината, задето той бил хвърлен в тъмница. Според тях, Ирод Антипа бил изобличаван от Иоана „заради Иродиада, жена на брат му Филип, понеже Иоан му казваше: не бива да я имаш за жена“ (Мат. 14:3, 4. Лук. 3:19). Такъв деверен, левиратен, брак бил забранен от Моисеевия закон. Ирод, подстрекаван от Иродиада, силно се разгневил на Иоана и това довело до обезглавяване на изобличителя. Евангелистите разказват подробно при какви обстоятелства на нравствена провала станало трагичното дагиване на пустиножителя (Мат. 14:3—11; Марк. 6:28).

Отсичането главата на св. Иоана Предтеча Православната църква възпоменава с пост на 11 септември (29 август ст. стил). Както разказва Иосиф Флавий това станало в крепостта Махерус, един от отбранителните замъци, които Ирод Велики построил в Палестина. Крепостта се намирала на източния бряг на Мъртвото Море, на един връх, на който и сега личат развалини от тъй наречения от бедуините „Ел Машнака“, т. е. висящ палат. В последно време археологичните разкопки откриха входове, водещи в голямо куполообразно помеще-

ние, и по старателно изработените стени биде разпознат някогашният замък.

По всичко личи, че тук имало обширни дворцови зали, където Ирод Антипа е отсядал и устройвал царски пиршества. А някъде в подземие то имало тъмница, в която изнемогвали затворници, какъвто бил и Иоан Кръстител.

В оная злокобна нощ престанали да дрънкат тежките вериги на затворника Иоханан. Паднала главата му, обляна в кръв... Престанало да тупти едно сърце, което е горяло в любов към хората. А горе, в царските зали, пиршеството още по-шумно продължавало. Не стихвали тимпани и гусли. Кимвали още по-гръмко звънтели. Певици и певци продължавали да извиват песни на съблазн. Залите се изпълвали с благоухания лъх на различни аромати. Танцът продължавал още по-разгулно... Царска и човешка суетност!

И когато палачът поднесъл окървавената глава в дар на царица Иродиада, сърцето ѝ не трепнало. Гордо и самодоволно тя я приела. Времена и нрави!...

Далеч оттук на север се простира оная част от Иорданската долина, където Иоан кръщавал народа, тук се сочи и мястото, дето станало и кръщението на Спасителя.

Така загинал великият Предтеча на новата християнска ера. Такава е обикновено съдбата на борците за правда, истина и свобода. Изобличителите на престъпници и злодеи често пъти рискуват с живота си. Обаче строгите проповеди, изобличителните речи, зовът на Иоана Предтеча към покаяние и праведен живот не останали напразно. Под влияние на неговите поучения, на праведния му живот и необикновения обряд на кръщение все повече и повече в душата на народа възраствала и се усилвала надеждата за скорошното дохождане на Спасителя, пророка от Назарет — Месия. И Той най-после дошел, открито се явил пред народа след Своето дълго, неизвестно пребиваване в отдалечения и неизвестен Назарет. За Него Иоан Кръстител свидетелствува, че е вече дошел, като казал: „Аз ви кръщавам с вода за покаяние, но Оня, Който иде подире ми, е по-силен от мене, аз не съм достоен да Му понеса обувката; Той ще ви кръсти с Дух Свети и с огън“ (Мат. 3:11), или както е у ев. Марк.: ... на Когото не съм достоен да се наведа и развържа ремъка на обувката Му“ (1:7).

Скромност, себеотрицание и саможертва са добродетели на велики хора, творци на нови времена за всенародно добруване.

Проф. д-р Ив. С. МАРКОВСКИ

На празника

Воините родни — бранниците смели
минаха със устрем гордий на орлите.
И видяхме също, гръмко затрещели,
средствата, що сеят гибел във войните.

Но да има мир и радост по земята
нашете воини са всякога готови
да навлязат във заводи, по полята,
с трактори да сменят тежките топове.

И. п. Ил.

Разоръжаването — залог за всечовешко щастие

Въпросът за разоръжаването, което е най-сигурната база за изграждане на вечен световен мир, винаги осезателно е вълнувал народите от всички страни на света. И това е съвсем естествено. Споменът от ужасната картина на миналите войни и представата за една нова война, в чиито ядрени експлозии ще загинат милиони хора, ще изгорят паметниците на вековната човешка цивилизация и ще изчезнат въобще условията за един нормален живот, кара обикновените люде по света да ненавиждат войната, да искат пълно и всеобщо разоръжаване и да се борят за мир.

Проблемът за разоръжаването има вече своя история. Повече от едно десетилетие той е предмет на разискване от високи международни трибуни. Само в световния парламент — Организацията на обединените нации — той е разискван на 693 заседания, на които са употребени 1,400 часа и са изречени 15 милиона думи. В Лондонския подкомитет по разоръжаването, в който участваха СССР, САЩ, Англия, Франция и Канада и който проведе 157 заседания в продължение на повече от три години, от април 1954 г. до септември 1957 г., не можаха да се постигнат положителни резултати. По-късно, на XIV сесия на Общото събрание на ООН, през септември 1959 г., ръководителят на съветското правителство Н. С. Хрущов направи от името на Съветския съюз известните предложения за всеобщо и пълно разоръжаване. По този повод със специална резолюция бе учреден Комитетът на десетте държави по разоръжаването, в който влизаха 5 капиталистически и 5 социалистически страни. Дълго заседава и този комитет в Женева, обаче и той не можа да подготви за Организацията на обединените нации едно съгласувано практическо разрешение на въпроса за всеобщо и пълно разоръжаване. От работата на тези две висши международни институции явства, че не се постигат положителни резултати по вина на западните страни, които в една или друга мяра не се стремят искрено към всеобщо разоръжаване. Поради това, при явното наличие на безизходица и при липсата на всякаква перспектива за успех в преговорите, по решение на представителите на социалистическите страни работата им бе преустановена.

Въпреки неуспеха на преговорите в тези два комитета и въпреки наличието на факти, които свидетелствуват за липса на стремеж към споразумение по този най-важен проблем на съвременността у някои западни страни, Съветският съюз и социалистическите страни правиха многократни отстъпки с цел да се постигне положително разрешение на проблема и да се установи доверие между великите държави и на няколко пъти намалиха числения състав на въоръжените си сили.

А необходимостта от едно споразумение за всеобщо и пълно разоръжаване расте с всеки изминат ден. Колкото повече се усъвършенствуват ядрените оръжия и далеконаправляваните ракети, колкото свърхмощна става авиацията с голям район на действие, толкова и едно споразумение за разоръжаване, за унищожение на наличното оръжие и за разпускане на армията и военните институти става все по-наложително. И не разоръ-

жаването ще донесе щета на народите, а неудържимата надпревара във въоръжаването е, която прогресивно ги ощетява и понижава жизнения им стандарт.

Но, за да се постигне това толкова необходимо и толкова желано от народите всеобщо разоръжаване, трябва великите държави, от които главно зависи световния мир, да постигнат съгласувано становище по основните принципи на разоръжаването. Трябва да се постигне съгласие за един ефикасен международен контрол, упражняван от екипи от инспектори, рекрутирани във всички страни на света, които да имат право на достъп навсякъде. Трябва да се постигне споразумение за незабавно пристъпване към етапно контролируемо разоръжаване. Не бива да се свързват с централния и жизнен за всички хора по света проблем за разоръжаването редицата други неуредени международни въпроси, защото колкото по-успешно и по-бързо се разреши на практика международното разоръжаване, толкова по-лесно ще се уредят и другите спорни международни проблеми.

Всепризнато е, че днес най-жизненият и най-съдбоносен за човечеството проблем е проблемът за разоръжаването. А това обстоятелство задължава всяко правителство, което иска провежданата от него политика да притежава качеството на висок хуманизъм, честно и искрено да дава своя градивен принос за практическото осъществяване на разоръжаването. Многобройните маневри на някои западни капиталистически страни, които сеят само семената на безплодието около този въпрос, не могат да заблудят световната общественост, че те наистина проявяват искрен стремеж към разоръжаване. Крайно време е вече всички да осъзнаят жизнената историческа повеля, че трябва да се напуснат дипломатическите срещи на безплодни преговори и с взаимно доверие всички народи да решат в ООН бързото и практическо осъществяване на разоръжаването. Съвсем естествено и логично е този най-важен международен проблем да бъде решен от Общото събрание на ООН при участието на най-отговорни представители на народите — ръководителите на правителствата, както това бе предложено от съветска страна и се осъществява от Съветския съюз и социалистическите държави.

Общото събрание на ООН трябва с всичката сериозност и съзнание за отговорност пред историята да обсъди въпроса за разоръжаването и да постанови, че то трябва да бъде пълно и всеобщо, че трябва да бъдат унищожени всички налични оръжия и разпуснати всички въоръжени сили и военни институти. Общото събрание трябва да изгради съгласувани мерки за разоръжаването и да посочи практическите средства за създаване на съответен контролен орган, под чийто строг международен контрол да стане унищожаването на средствата за водене на война и разпускането на армиите. В такъв дух са предложенията на съветското правителство и те отговарят на интересите на цялото човечество за най-бързо и ефикасно практическо разрешаване на проблема за разоръжаването.

Всеобщото разоръжаване трябва да стане час по-скоро, за да бъде избавено човечеството от постоянния страх от една ракетно-ядрена война и от тежкия ярем на военните бюджети. Широките народни маси са жизнено заинтересувани от премахването на разходите за войната, от което ще настъпи подобряване на тяхното материално положение и затова те настояват и очакват, че най-сетне разоръжаването ще бъде осъществено. Всеобщото разоръжаване ще улесни икономическото и културното развитие на народите и ще способствува за благоденствието им. Поради това реалистичните и градивни предложения на съветското правителство са им близки и скъпи и те безрезервно ги подкрепят.

Днес, когато и в двете страни на Изтока и Запада оръжейната техника е достигала до нечувано развитие и само една малка грешка или едно неволно натискане на бутон може да предизвика взаимна реакция, която да изправи света пред всеунищожителна катастрофа, повече от всякога е необходимо отговорните държавни дейци да се отнесат с изключителна сериозност към проблема за разоръжаването и свързаната с него бъдеща участ на човечеството. Прекрачвайки свещената зала на ООН на XV редовна сесия на Общото събрание, те трябва да бъдат обладани от съзнанието, че в историята никога не е бил установен истински и траен мир чрез силата на оръжието и че такъв мир може да се постигне единствено само чрез силата на разума, на взаимното доверие, на желанието за разбирателство и съвместно съществуване. При вземане на решенията те трябва да изхождат не от позицията на силата, не от количеството на натрупаното модерно ядрено и ракетно оръжие, а единствено от могъщата воля на народите, които настойчиво искат мир.

Нашият народ, който ежедневно постига величави успехи в икономическото, културното и социалното строителство — плод на мирен труд — е кръвно заинтересуван от установяването на траен

мир в света и счита за свой върховен дълг да се бори за разоръжаване и за мир. Цялата наша общественост издига моштен глас против изграждането на военни бази и ракетни площадки на чужда територия, против агресивните военни организации, за пълно разоръжаване, за мирно съвместно съществуване, за премахване на колониалната система, за мир на Балканите, за мир в целия свят.

Към мощния глас на световното обществено мнение и на българския народ присъединява своята воля за дейно и убедено участие в борбата за разоръжаване и мир и Българската православна църква, която с многобройни декларации и призови в защита на хуманното дело на мира дава своя ценен принос за щастието и благоденствието на човечеството.

Само когато практически се осъществи всеобщо и пълно разоръжаване, само тогава ще настъпят необходимите предпоставки и съответната благоприятна атмосфера за създаване на взаимно благоразположение и доверие между народите, за мирно съвместно съществуване, за благородно икономическо и културно съревнование между двете световни социални системи, за премахване на военните блокове, за даване на неограничена независимост на колониалните и полузависими страни, за вечен мир на земята.

Тогава ще настъпят спокойни дни на мирен благодатен труд, на радостно благоденствие и всестранинен разцвет.

Тогава ще започне златният век на човечеството, в непомръкващата светлина на който народите ще градят своето благополучие.

Тогава ще се роди истинското и непреходно всечовешко щастие.

Държавни дейци от всички страни, изпълнете своя висок хуманен дълг към човечеството и осъществете разоръжаването — залогът за всечовешкото щастие!

Протоиерей Н. Д. КОВАЧЕВ

Х а р а к т е р

Ние живеем в обществото на другите — в постоянен контакт с хората — и, следователно, за да бъдем щастливи, до голяма степен, зависи от нас, какви ще се покажем пред външния свят.

Благоденствието и щастието на човека зависи не толкова от неговите материални възможности, не толкова дори и от неговите способности и дарования, колкото от неговия поглед и разбиране на живота и от държанието му в обществото; а това пък ще покаже неговият характер. Може да сте много богати, учени, даровити, но, ако нямате добър характер — и за себе си няма да сте добри, и за другите няма да сте полезни.

Добрият характер дава оценка на личността.

Първата отличителна черта в добрия характер е — скромността. Човек трябва да има смирено съзнание за себе си — да не бъде горделив, надменен, високомерен, даже и когато явно превъзхожда другите с нещо. Щастливото съчетание на скромността с дарованията, краят човек а и го правят такъв с добър характер.

Гордостта показва липса на разум. Горделивият е подобен на празния житеен клас, който е издигнат нагоре и постоянно се люлее от вятъра. От какво може човек да се гордее? — От дарованията ли? — Но те му са от Бога! Заради богатствата ли? — Но те са преходни: днес ги има, а утре може да е последен бедняк. Поради власт,

чест и достойнства ли ще се гордее? — Но и те са толкова преходни, че днес може да е първи в обществото, а утре последен и презрян от всички. . . Скромният човек пък прилича на пълния житеен клас, който е наведен от тежестта на зърното и радва погледа на всички.

Скромността проличава във физиономията на човека. Тя е черта и показ на добрия характер и дава външен облик на смиренното. Тъй, скромността, преди всичко, трябва да проличи във външността на човека, в облеклото му. Не е без значение, как е облечен. Наистина, върна е поговорката, че „хората посрещат човека по облеклото, а го изпращат по ума“, но, все пак, първите впечатления за него се добиват от външността. А те са от голямо значение.

Трябва да се обръща внимание на облеклото. Облеклото не е само външно — в него се открива цялата думка на човека. Всяка гънка от облеклото издава нещо от характера на този, който го носи. Гордостта има своя собствена символика в облеклото; също и скромността. Впрочем, понякога, в скромността може да проличи и тщеславие. Един от Сократовите ученици — Антистен, като желаел да надмине учителя си в скромността и безразличието му към външността, веднаж се явил с разкъсана дреха. И Сократ, като го видял, извикал: „Приятелю, я виж как из всяка дупка на дрехата ти надзърта тщеславието“.

Всички функции на душата, с нейните индивидуални особености, се отразяват в облеклото на човека; затуй, по облеклото се съди за характера му. По облеклото се познава степента на културата, разума и фантазията на човека. Недобрият вкус, а често пъти липсата на вкус, обезобразява неговата външност. Небрежността в облеклото не е извинение — от уважение към тия, пред които се явяваш, трябва да си облечен спретнато. Не е необходимо да е богат човек, за да се носи добре и с вкус. Щом дрехата му не е скъсана, не е орфана и изцапана — той е прилично облечен.

Освен това, човек трябва да знае, какво подхожда на възрастта му, на служебното му положение, пък и на материалните му възможности. Възпитаният човек отбягва ярките и пъстри цветове в облеклото, контрастите в различните дрехи и знае, че със скромността винаги се печели. Изцапана шапка, яка и ръкави — отблъскват. Измакчана и изкривена връзка, скъсани копчета и чорапи, изтрита токове на обувката, неизмити ръце, невчесана коса — не го препоръчват. Затуй, трябва да се обръща внимание и на тия наглед дребни неща.

Не е без значение и изразът на лицето в обществото на другите. Човек трябва да си създаде характерна физиономия. Това значи — по израза на лицето му да проличи неговото благовъзпитание. Не е условие да има красиво лице, за да е приятен. Може и некрасивият човек да е приятен и да се ползва от обичта и уважението на другите. Ако е с добри мисли, с добро сърце, кротък, незлобив, жизнерадостен, неговото лице ще бъде чисто, светло, във външността си ще сияе; защото, мислите се отразяват в очите, четат се в погледа, в челото — откриват се в цялата физиономия. Има ли чисти, възвишени, благородни мисли, ще има и благородна физиономия.

Човек трябва да бъде с поглед чист, откровен, приветлив и ще спечели сърцата на другите. Да се отнася внимателно, учтиво и да стои високо над мизерията в живота. Но пак трябва да бъде с поглед смирен, спокоен, милосивен.

Той трябва да обръща внимание и на движенията си. Последните допълнят говора и са красиви и израз на благовъзпитаност, когато са смирени, спокойни, не прекалени. Движенията дават сила и убедителност на мисълта, но когато са на място. Едно леко кимване на главата, сериозност в погледа и спокойно движение на ръката са достатъчни, за да подчертаят известна фраза или съждение. Гримасите на лицето, бързите и често повтарящи се движения на ръцете, тласкането ръката напред, разперването на пръстите, тропането с крак, нервното движение на тялото — показват лош характер и невъзпитаност. Движенията, ако човек си служи с такива, трябва да бъдат благопристойни, спокойни, скромни. Те са красиви и на място, особено в ораторската реч, когато тялото е подвижно, не сковано, и взема участие в кимването на главата и в движенията на ръцете. Широките, спокойни и скромни движения показват искреност, сърдечност и са за предпочитане. Разните знаци с очи, с ръце показват лош характер и невъзпитаност.

Добрият характер проличава и в говора на човека. Благовъзпитаният говори спокойно, умерено бавно, тихо и приветливо. Лош характер издава високото говорене, надвикването, неизчакването и изпреварването във вземане на дума, а също тъй и шушненето в присъствие на други хора. Лошо и досадно впечатление прави, когато човек говори близко до лицето на събеседника си, когато го дърпа за ръкава, за копчето на дрехата му и, по тоя начин, гледа да завладее вниманието му. Говорът е красив, когато човек проявява спокойствие, когато съдържа первите си и зачита своя събеседник. — В разговор със Сократа, някой си човек се раздрозил до такава степен, че, без да мисли, му ударил една плесница. На тази избухливост Сократ с приветлива усмивка отговорил спокойно: „Жалко че не може да се предвиди, кога трябва да носим шлем!“ В разговор, човек не трябва да проявява нерви и да иска непременно да наложи своето мнение на другите — трябва да зачита и чуждото разбиране.

Най-много, обаче, говорът се краси от предмета му, от мислите, които се разкриват и от изящия и цветист стил. Четенето, преразказването, заучаването на красиви изрази и думи обогатяват речника на човека. „Езикът е мъничък член, но големи работи говори. Ето, малък огън, а колкава гора запали!“ (Иак. 3:5). Езикът, наистина, е като огън, който може да направи пожар и да изгори духовната ограда у човека. Но ако човек има любов и

мъдрост да владее себе си, със същия този език може да угаси огъня на гнева и да спечели сърцето на противника си. Езикът може и да спаси и да погуби човека.

Един празничен ден Ксантус, като решил да направи угощение на някои свои приятели, заповядал на Езоп да купи от пазара най-хубавото, каквото намери за ядене.

„Аз ще те науча, си казал Фригидецът, да определяш точно това, което желаеш, а не да се оставяш на волята на един роб“. И купил само езици, които сготвил от лично, с най-различен сос — първо, второ, трето ядене, всичко било сготвено с езици. Гостите отначало били много доволни, но накрай се почувствувало едно незадоволство и Ксантус повикал Езоп и му казал остро:

— Не ти ли поръчах да купиш най-хубавото за ядене?

— А какво има по-хубаво от езика, — отговорил Езоп. — Езикът, — това е връзката в обществения живот, ключът на всички науки, орган на истината и на разума. С него се строят и благоустрояват градове, с него хората се учат и убеждават в доброто. С него се ръководят събранията, с него се славят боговете, което е и първо задължение на всички.

— Е, добре — казал Ксантус, като искал да го постави в затруднение заради умуванятия му — утре пък купи най-лошото, каквото намериш на пазара; тези същите гости ще бъдат пак при мен и желая да им създам разнообразие.

На следния ден, Езоп поднесъл пак същото ядене, като казал, че езикът е най-лошото нещо в света. — Той е причинител на всички раздори, извор на разцепления и войни. Ако езикът е орган на истината, той е също орган и на лъжата и на клетвата; чрез него се рушат градове. Той скланя хората да вършат лоши дела.

Наистина, разсъжденията на Езоп били напълно правилни, затуй човек трябва много да внимава в думите си.

За да има успех в разговора — да бъде приятен, да спечели, човекът трябва да обмисля думите си: да говори откровенно, искрено; само тогава ще бъде убедителен. В тоя случай трябва да се ръководи от народната поговорка: „Два пъти мери — един път режи!“ Само тъй ще добие навик да умеє да подбира думите си. Човек трябва да знае, кога да говори и какво да говори. Да не забравя, че казаната дума е като хвърлен камък — не се връща. По-добре е да не каже нищо, отколкото да каже нещо, за което отпосле ще съжалява. Възбъривият не е приятен, както и затвореният, мълчаливият, отблъсква. Мълчанието е злато, ала човек трябва да знае, кога именно то е злато. — Пред по-големи и авторитетни хора, по-малкият повече слуша. А когато събеседникът ви е раздразнен или пък вие сте в нервно състояние, по-добре е да премълчавате, да сложите ключ на устата си, за да заблестите в златото на мълчанието. Псалмопевецът се моли: — „Постави, Господи, стража на устата ми и ограда вратата на устните ми“ (Пс. 140:3).

Съществена черта в добрия характер е — тактичността. В буквалния смисъл на думата, тя е — досетливост как да се постъпва в даден случай. В по-широк смисъл, тактичността може да се определи и като чувство на благоприличие. Има хора по природа тактични; други пък придобиват тактичността с време. Тя зависи много от религиозното възпитание, от културата и от средата, в която се намира човек. Тактичен е тоя, който умеє да постъпва съобразително. Тактичният човек е деликатен в отношенията си към другите. Готов е винаги да услужи. Зачита, изслушва търпеливо, макар и да слуша неща, които му са вече познати. Нетактичният, неделикатният или грубият пък не се интересува, какво ще кажат другите за него, и проявява нервност — хлопа, тропа, блъска врати, подсвирква, вика и въобще държи се неблагоприятно.

Тактичният не изтъква своята личност; малко говори за себе си не занимава хората със своите неволи и тревоги. Нетактичният, обратно — обича да говори само за себе си, за своите способности, успехи и преимущества, а това е много некрасиво и особено неудобно пред хора, които не биха могли да се похвалят с някакви дарования или успехи в живота.

Нетактичният обича да се хвали и си служи с всички средства, за да задоволи своята суета.

В едно селище някога една благородна жена пожела да ѝ се посочи най-добрият беден ученик, за да поеме неговата издръжка при по-нататъшното му учение. Учителите се затруднили — не могли да излъчат най-подходящият ученик; оказало се че двама души били с пълно отличие; двамата били бедни и с еднакво добро

поведение. Затова и двамата били изпратени при жената — тя да направи избор. Но те направили много добро впечатление на жената и тя решила в себе си да поеме издръжката и на двамата. И тръгнала с учениците да съобщава това си решение на директора на училището. За нещастие, обаче, кой знае как, по пътя тя се спънала и паднала на земята. Като видяли това, единият ученик почнал да се смее, а другият веднага внимателно ѝ помогнал да стане.

Конкурсът бил издържан отлично, но не в училище, а в живота, и стипендията получил вторият ученик.

Тъй, в училище се дава оценка на познанията — оценка на ума на човека, а в живота — оценка на поведението, оценка на сърцето му. Щастливи са тия, които съзнават тая истина и се стараят да оформят в себе си, добър характер, за да бъдат и добри граждани.

Архимандрит ИЛАРИОН

Музиката — откровение на небето

Руският музикален критик А. Н. Серов, като характеризира специфичните особености на музиката, които я отличават от другите видове изкуства, подчертава, че тя „допълва поезията, доизказва онова, което не може или почти не може да се изрази с думи“. В това свойство на музиката той вижда нейната главна прелесть, главната ѝ очароваща сила и я нарича „непосредствен език на душата“. Утвърждавайки музиката като „непосредствен език на душата“, Серов подчертава в същото време, че човешката душа се възлнува повече или по-малко от всичко, което става с човека, в неговото „аз“, в природата, във външния свят. С други думи в музиката се отразява целият човешки живот до толкова, до колкото тя възлнува душата с чувството на радост и с чувството на скръб — с всички безкрайни отенъци на тези две чувства.¹ По този начин се идва до „съдържанието на музиката, което се състои във впечатленията от живота, мислите и чувствата на хората, изразени чрез тонове“.² Едно точно определение на музиката е трудно да се даде. Старите гърци са наричали „музи“ деветте богини-покровителки на изкуствата и науките, които придружавали Аполон по върховете на Парнас, Пинд и Хеликон. Бл. Августин е дал кратка и ясна дефиниция за музиката: „Тя е изкуство, което силно движи и възбужда душата“.³ Има и музика, допълнена с думи, с художествено слово — това е пеенето. „Главната особеност на пеенето е, че в него музиката се изразява с вокални средства, т. е. с човешки глас. В пеенето гласът се явява като средство за изразяване на музиката, свързано дълбоко с емоционалните състояния на човека“.⁴

Една немска поговорка гласи: „За да украси душата, небето ѝ даде музиката“. А музиката за какво друго най-много може да ни говори, ако не за небето, където ангелите пеят непрестанно и от където е изпратена да украси душата, да стане неин език, ехо на отвъдния мир, небесно откровение? Класиците на музикалното изкуство Бетовен, Чайковски, Бах, Моцарт, Лист и др. подчертават дебело тази истина. Нежната и музикална душа пази в себе си спомена за нашето Небесно отечество, за Божествената хармония. „Един голям музикален глсий чува тази музика в себе си така чисто, както тя звучи там в хармонията на сферите, в абсолютния порядък на космическата архитектура, където съотношенията на частите са закони, а изгледът на цялото — свършенна красота. Чрез нея ние влизаме най-дълбоко в царството на абсолютната закономерност и до иденте на всемирния живот. По законите на психичния резонанс музиката чудно настройва душата. Когато човек стане инструмент да отрази или превъплоти в себе си музиката, която е доловил от глъбините на вечната хармония, от напевите на природните сили, или от смяната на годишните времена, той достига това с необикновена леснина, и, ако не може да композира, то може да пее това, което чувства. Висша наслада произлиза от възможността на душата (този език на музиката“ — б. а.), да дойде в допир със световната хармония. Музиката е най-дълбоката и най-първичната форма на хармонията, която срещахме в живота. Древните я счисляли за отръжение на съществуващата в живота ритъм. Тя ни води към границите на Безкрайното и понякога ни дава възможност да надзърнем в него.“

Музиката — тази стенограма на чувствата, прави живота ни споен и поносим, помага ни да надвишяваме демоничното у себе си; дава ни възможност да забравим земните суети и да оглушим за временните тревоги, болести, страдания; разклаща ни, разнежава ни, поставя

ни във от нас самите; прави ни по-добри, по-снизходителни, по-миролюбиви; върши чудо с нас — нейните най-нежни мелодии имат такава огромна сила, че приличат на „оръдия, прикрити с цветя“, както ги нарече немският композитор Шуман; музиката ни нашепва, че ние не сме от този свят; говори ни, че сме създадени за нещо по-съвършено и вечно, кара ни да предвкуσαμε задробния живот, където има вечна радост и песен; показва ни грандиозния полет на човешкия дух; без нейните звуци нашият живот е глух, непълен, беден; тя е „по-високо откровение от всяка земна философия и от всяка земна мъдрост“ (по Бетовен). Музиката е могъща сила, която ние крадем от небето, за да направим нашето тукашно съществуване по-хубаво, по-смислено, по-одухотворено... „Никакви думи не могат да окажат на душата толкова благотворно въздействие, каквото произвежда самата музика. Ясно е казаното, защото, ако музиката изразяваше само това, което изразява човешката реч, тя би била ненужна“.⁵ „Тоновото изкуство не би имало право на съществуване, ако това което изразява, можеше да се каже със слово и бон“ (По Хилер).

Истинската, класическата музика е способна да изразява само големите хуманни чувства и идеи за любов, мир, братство, правда. Няма музикално произведение, което да възпява злобата, ненавистта, убийството, войната, защото музиката идва от място, където са чужди тия злини. Великият английски поет и драматург Уилям Шекспир в своята драма „Венециански търговец“ казва: „Човек, който няма никакво музикално чувство и който не се трогва от акорда на хармоничните звуци, е способен само на предателства, на хитрост и грабеж. Движенията на душата му са мрачни като нощта, а чувствата му черни като Ереба (адските тъмноти): от такъв човек трябва да се пазиш!“⁶ Във връзка с моралното въздействие на музиката нашият народ е стъкмил мъдра поговорка: „Който пее, зло не мисли“. Това показва, че музикалният човек е добър, защото песента и музиката са оставили върху му печата на своята нравствена сила. Като такава сила тя е влязла и в богослужението. Достатъчно е да споменем само за прекрасните Давидови псалми, па и за голямата любов на иудеите към музиката: наказани от Бога с плен, те оставили разрушения до основи Иерусалим, Божия храм, дом и имот, Родната, но не забравили да вземат и отнесат със себе си в чужда земя своите сладкогласни арфи, цитри, тимпани и гусли, с които да пригласят на тъжните си покаяни песни (Псалом 136). Религията и музиката са тясно свързани. Най-хубавите музикални произведения за смирение, искрено разкаяние, за надежда в Божията милост, за благодарност, прослава на Божие име и прочее, са религиозни. В църковните песнопения е намерил израз копнежът на човека за сливане с Абсолютната хармония — Бога. Бл. Августин подсилва тази мисъл с думите: „Който се молта с песен, той двойно се моли“. А на Бога се пее, защото Той е Алфата и Омегата на всичко (Откр. 22:13). Източникът на всяко добро деяние и всеки съвършен дар (Иаков, 1:17). И Сам нашият Господ Исус Христос е пал — в Св. Евангелие четим, че участниците на Тайната вечеря „като изпяха хвалебна песен, излязоха на Елеонската планина“ (Мат. 26:30). През какви ли тихи сълзи е пал Христос в надвечерното на Своите страдания! Да можехме някак да чуем тази песен, неподвластна на времето, която Сам Господ донесъл от небето, когато ангелите в хор възвестявали Неговото земно раждане във Витлеемската пещера! Великият проповедник на народите св. ап. Павел пише: „Ще нея е дух, ще нея и е ум“

(1 Кор. 14:15), и още: „... изпълняйте се с дух, като се наричавате сами с псалми, славословия и с песни духовни, пеейки и възпявайки в сърцата си Господа...“ (Ефес. 5:18—19).

Благословена да е музиката — това дивно откровение на небето!

Архимандрит НЕСТОР

¹ Т. Попова, Музикални жанрове и форми, Държавно издателство „Наука и изкуство“, София, 1958, стр. 4 и 5.

² В. А. Вахромеев, Елементарна теория на музиката. Държавно издателство „Наука и изкуство“, София, 1959, стр. 5.

³ Ив. Камбуров, Илюстриран речник — Общодостъпна енциклопедия на тоновото изкуство, София, 1933, стр. 442.

⁴ Д. Аспелунд, Развитие на певица и на неговия глас, гл. V. — За психологията на пеенето, Държавно издателство „Наука и изкуство“, София, 1959, стр. 115 и 116.

⁵ Д. Шостакович, Да разбираме и обичаме музиката. Издателство на ЦК на ДКМС „Народна младеж“, София, 1959, стр. 3 и 6.

⁶ Уилям Шекспир, Венециански търговец, София, 1940, стр. 116.

ЦЪРКОВЕН ВЕСТНИК

Богословието на първия богослов

Слово за успение на Св. Евангелист Иоан Богослов

„Който изповядва, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога“ (1 Иоан. 5:15).

В Църквата Божия се разработва една особена наука, наречена богословие. Докато всички други науки имат за обект видимия, реалния свят, изучаван от една или друга страна, в една или друга област, богословието има за обект невидимия, свръхреалния свят, света на Бога, Божествената действителност. Богословие значи богоговорене, говорене за Бога, наука за Бога, за Божият битие, за Божията свойства, за отношението на Бога към невидимия и видимия свят, към света на човека и човешкия род. Тия, които работят и се проявяват в тая наука, носят името богослови. В старозаветните времена като богослови са се проявили особено редица боговдъхновени мъже, автори на свещените старозаветни книги, съставляващи първата половина на светата Библия. В новозаветните времена богослови са светите апостоли, които били непосредствени ученици на Богочовека Исуса Христа, Спасителя на света. Подир тях вървят светите отци на Църквата, които разработили нашироко основите на богословието като научна система, като наука за онова, което Бог е открил, направил и прави за света и неговото спасение. Апостолите, преки очевидци и свидетели на Бога, на Божия Син, явил се на земята в образ на човек, като Син Човечески, написали боговдъхновено втората, новозаветната половина на светата Библия и тъй окончателно оформили тая велика Книга на книгите като изходно начало и като централна основа за бъдещето изграждане на богословието като цялостна наука. Измежду тях има един, който пръв в новозаветните времена е наречен с името богослов заради необикновената дълбочина на своята богословска мисъл, заради необикновено високия полет на духа, при който той в кристална яснота и чистота схванал и представил на света Господа Исуса Христа като Бог Слово, чрез Когото всичко е станало и става. Това е свети Иоан Богослов, възлюбеният ученик на Спасителя.

Есенцията на своето чудно богословие той изразил в думи, които чухме от днешното литургийно апостолско четиво: „Който изповядва, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога“ (1 Иоан. 4:15). Тия думи са дадени в Първото му послание до древните християни, написано към края на първия век, когато светият апостол и евангелист бил вече в преклонна, старческа възраст и чакал земния си край. Тия думи той написал и завещал на всички вяващи като светъл паметник на истината, красотата и сладостта на която непосредствено изпитал в ранните години на живота си, когато с очите си виждал Бога Слово, явил се в човешка плът, когато с ушите си слушал дивните му слова за царството Божие в преходния земен и в непреходния, вечния небесен свят, когато с цялото си същество усещал

божествения чар на славата Му, „слава като на Единороден от Отца“, както сам пише в началото на Евангелието си. Тия думи той написал, след като преминал много години от времето, когато сам бил свидетел на безкрайно великото пасхално тържество, на победното Възкресение на Спасителя, след като преживял много изпитания и тревоги като апостол из различните простори на тогавашния езически свят, след като не само с очите и ушите, но и с цялата си душа не веднаж, не в периоди, а непрестанно все по-ясно и по-дълбоко се убеждавал в истината, че този, който е стигнал до Христа, стигнал е всъщност до Бога, заживял е в Бога и е превърнал себе си в жив храм на Светлината, всемогъща и свята, наречена Бог.

Иоан бил син на галилейския рибар Зеведей и на Саломия, една от ония велики жени-мироносици, които първи видяли възкръсналия Спасител и първи пръснали славната вест: Христос възкресе! Като баща си той бил също рибар. Когато Христос го призовал да Му стане ученик, той бил с братя си Иакова и с баща си Зеведей в бащиния рибарски кораб, кърпел продраните рибарски мрежи. Дигнал очи младият Иоан към Господа, трепнала душата му пред божествения му вид, заиграло сърцето му от радост и корабът се раздвижил сред кротките вълни. Сигурно още тогава таинствен глас из дълбочините на душата му тихо и заедно с туй внушително му подсказал това, на което той по-късно станал жив и безсмъртен свидетел: „Който изповядва, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога!“ Тоя глас припламнал като огън и в душата на Иакова Зеведеев. Затова и двамата братя първаво изкочили от кораба на брега и тръгнали по човешките стъпки на показалия се в човешки образ Бог.

Поради това че още от първите дни широко отворил сърцето си за светото дело на Богочовека, Иоан станал един от най-приближените Му ученици. Наред с братя си Иакова и Симона Петра той се удостоил да види на планината Тавор, как се преобразява божественото лице на Спасителя, светнало като слънце, как божествени лъчи излизат из Него и правят дрехите Му бели като светлина (Мат. 17:1—2). Видял той не само с духовните, но и с физическите си очи тая чудна, тиха светлина, която предвечно е у Бога. Видял той Господа такъв, какъвто е в небесата, във вечността, изпитал блажената радост на истински небожител, същински връстник на вековете, и пуснал същите тия божествени лъчи, излезли направо из образа на Бога Слово, да проникнат по всички пътища на душата и тялото му, да осветят цялата му бъдеща съдба, да го направят апостол, евангелист, богослов в най-точния смисъл на думата. Сам облян до най-тъм-

ките струни и гънки на сърцето си със светлината на Преображението, още тогава той е могъл да каже за себе си: „Който изповяда, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога!“

С необикновената чувствителност на своето любещо сърце, което се вълнувало от всяка дума, от всяка стъпка, от всеки жест на Богочовека, бъдещият апостол и евангелист спечелил тъй широко сърцето на Спасителя, че на Тайната вечеря той единствен си позволил великата чест да се облегне на гърдите му. Милван гальовно като малко дете от погледа на Господа, той изтръпнал, когато чул от устата на Спасителя, че един измежду тях ще бъде Негов предател, принадлежал върху гърдите Му, смутен и разтревожен, Го запитал: „Господи, кой е?“ (Иоан. 13:21—25). В тоя напрегнат момент на Тайната вечеря, когато се извършило първото пресъществление на хляба и виното в пречисти тило и кръв Христови, когато ставало първото свето причастие, с казаните си думи Иоан нскал да пита: Нима е възможно, Господи Исусе, човек да стон толкова близо до Тебе, да изпитва сладостта на безкрайната Ти любов към човешки род, да чувствава благо то всемогъщите на десницата Ти, която разлива чудеса от милостива любов към гнетените и страдащи човеци по света, и да бъде толкова жесток към Тебе и към делото Ти?

Това, което особено силно поразява всички ни, когато употребяваме усилие да надникнем в душевния мир на апостола и евангелиста Иоана Богослова, е фактът, че у него сърцето и разумът били в пълно единство, когато той изграждал вътре в себе си своето богословие. Сърцето му, стигнало до интимен допир със сърцето на Спасителя, могло да каже още тогава: за мене няма друг път в живота, освен пътят на Исуса. Разумът му, стигнал до убеждението, че не друг, а Исус е обещаеният Месия на света, е могъл още тогава да предвкусн сладостите на истината, която в края на живота си е записал, за да я знаят, да я помнят и да се съобразяват с нея: „Който изповяда, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога!“

Тъкмо с това забележително единство на духа му може да се обясни и друг един факт, който особено много затрогва: когато прозвучала през оная нощ на предателството целувката на Иуда и Христос бил отведен на съд пред силните на тоя свят, Иоан не се изплашил като другите ученици, не избягал, не се скрил, не се отрекъл от своя Учитель, като Симона Петра, а вървял непрекъснато след Него, гледал, как Му вързват ръцете, как Го оплюват, как Го бият с плесници и юмруци, как слагат на главата му трънен венец и след това на плещите Му тежък дървен кръст. И накрай тръгнал подир Него с Майката Божия и с жените-мироносици към Голгота, застанал под самия Му кръст, съзерцавал ужасните Му конвулсии, изпитвал дълбоко в сърцето и цялото си същество страшните Му мъки. Затова и тъкмо той бил онова историческо лице, на което в оня съдбоносен за света час на изкуплението и спасението се спрял погледът на Исуса Господа, когато Той казал от височината на кръста Си на Своята пречиста Майка-Богородица: „Ето син ти!“ Той бил същият оня велик апостол на любовта на когото миг след това Богочовекът дал предсмъртното Си завещание, като гледал занемялата в скръб Своя Майка! „Ето майка ти!“ (Иоан. 19:26—27). Застанал под кръста на своя възлюбен Учитель, изпитал в мъката си безпределното очарование на страдалческата любов, която единствена е в състоянието да изкушва и спасява, Иоан, по-сетнешният апостол и евангелист на същата любов, дълбоко се утвърдил в истината, която станала след това основна тема на благовестничеството и на живота му: „Който изповяда, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога!“

Получил на петдесетия ден подир Възкресението на Спасителя даровете на Светия Дух Божий, кръстил се в огненото кръщение на слъзлата над него и над другите апостоли небесна благодат, той вече почувствувал себе си окончателно готов да изяви нашироко тая истина пред целия свят и пред всички бъдни времена. Навсякъде по лицето на земята, където ходел като апостол, пред който и народ да заставал, той разкривал с пламък и мъдрост своето богословие, научено направо от Божия

Син, изпитано и проверено от самия него особено в страшните часове на Великия петък, когато изтръпнал и ужасен стоял пред кръста, и в блажените часове на пасхалното тържество, когато слушал възрадвай също направо от устата на възкръсналия Спасител и Бог сладките думи: „Мир вам!“

Това, което преживял, научил и показал чрез собственото си битие, светният апостол записал в Евангелието, посланията и Откровението си. Ето някои думи от записаното, малка част от богословието му: „В начало беше Словото, и Словото беше у Бога, и Бог беше Словото. Всичко чрез него стана и без него не стана нито едно от онова, което е станало. В Него имаше живот, и животът беше светлината на човеците. В света беше, и светът чрез Него стана, но светът Го не позна. Дойде у Своите Си, и Своите Го не приеха. А на всички ония, които Го приеха, — на вярващите в Неговото име, — даде възможност да станат чеда Божии; те не от кръв, ни от похот плътска, нито от похот мъжка, а от Бога се родиха. И Словото стана плът, и живя между нас, пълно с благодат и истина; и ние видяхме славата Му, слава като на Единороден от Отца. Бога никой никога не е видял; Единородният Син, Който е в недрата на Отца, Той Го обясни. Той е омилостивение за нашите грехове, и не само за нашите, но и за греховете на цял свят. По това узнаваме, че сме Го познали, ако пазим Неговите заповеди. Който казва: „познах Го“, а заповедите Му не пази, той е лъжец, и истината не е в него. Който казва, че е в светлината, а мрази брата си, той е още в тъмнината. Нека любим един другото, защото любовта е от Бога. Който не любя, той не е познал Бога, защото Бог е любов.“ Божията любов към нас в това се яви, дето Бог проводи в света Своя Единороден Син, за да бъдем живи чрез Него. Ако любим един другото, Бог пребъдва в нас. Който пребъдва в любовта, пребъдва в Бога, и Бог — в него“ (Иоан. 1:1—4, 10—14, 18; 1 Иоан. 2:2—4, 9; 4:7—9, 12, 16).

Цялата тази прекрасна философия, цялото това съгнечиво богомъдрне светият евангелист изразил сбито с думите си: „Който изповяда, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога!“ Това значи на наш човешки език: който е разтворил разума си за разбираване Бога-Любов, явил се под образ на човек, за да покаже любовта в най-съвършения ѝ вид, в него пребъдва Бог-Любов, и той — в Бога-Любов; той самият е жива частница от вечната любов.

Както се вижда, цялото богословие на св. Иоана Богослова е богословие на любовта. Той го проповядвал и в радостните и в тъжните дни на живота си. Проповядвал го млад и зрял. Проповядвал го и като беловлас старец. Последните си години и дни прекарал в Ефес. Доживял до дълбока старост, останал без физически сили, гротнал, той вече не можел продължително да говори. Задовлявал се да повтаря пред многобройните си ученици само тия кратки думи: „Деца, обичайте се един друг!“ Те го питали: „Учителю, защо тъй често ни повтаряш това?“ Той отговарял с ослабнал вече глас: „Това е заповед на Господа; тя единичка ще ви замени всички други“.

Показал се апостол на любовта в нейното безкрайно величие, св. евангелист Иоан Богослов се сдобил и с безкрайния ѝ чар. Блажено било неговото успение. Като усетил, че настъпва земният му край, той излязъл вън от града и с най-близките си ученици. Помолил ги да му изкопаят гроб. След това, като ги събрал около себе си, прегърнал ги, обцелувал ги, благословил ги, дал им последните си наставления и легнал блажено успокоен в гроба. Просълезни, учениците му видяли, как той крокко заснал. Из лицето му продължавала да свети любовта с цялата си красота. Гледали го те продължително, унесени в незабравимите му думи: „Който изповяда, че Исус е Син Божий, в него пребъдва Бог, и той — в Бога“.

Като си спомняме на днешния ден, деня на неговото успение, за всичко това, нека бъдем и ние ученици на любовта, която знае само да обича и безкрайно да обича! Амин.

ХУДОЖЕСТВЕН ОТДЕЛ

По светите пътеки на Родината

В райската долина

„Хубава си, татковино, име сладко, земя рай“

П. Р. Славейков

Съмва се. Зората обагря с пурпурен блясък хоризонта на изток и първите утринни лъчи разпръскват сумрака на отиващата си нощ. Техният блясък прогонва и дрямката на сънливите пътници, които, насядали по пейките на перона, чакат пристигането на ранния влак. Мракът и тишината се нарушават от шепота на гласовете им, които постепенно с настъпващото утро се усилват и съживяват малката и тиха допреди гаричка.

Часовникът отбрюва пет удара. След малко от изток се чува глухо изсвирване и тънка струя сив пушек се придвижва далече над линията. Глух тътен се носи из под земята. Стрелочникът излиза от дежурната стая и отива на своето място. Време е. Миг, два... и пътническият влак от Бургас за София, блъващ огън и дим, долита със свистене.

На път сме по светите и исторически пътеки на Родината. На път към светините и гордостта на България — нейните прекрасни манастири и красиви градове, водени от светлата ни вяра в Христа Спасителя... Водени от любов към живописните и древни кътове на нашата прекрасна татковина.

Млади и стари, мъже, жени и деца — събрани в този ранен утринен час, с една цел и желание, тръгват на път. На път из прекрасната и слънчева България.

С усмивки и весели подвиквания, всички се запътваме към запазения последен вагон и влизаме в него. Шум, наместване на хора и багаж — това е началото. А после тънко предупредително изсвирване, глухо пухтене, тласък и нашето поклонническо пътуване започва. Гаричката бавно се придвижва назад, дърветата затичват срещу нас, колелата запяват своята ритмична весела песен.

Ето ни на път! „С Бога напред!“ — прошепвам тихо и се прекръствам.

Прелитат покрай нас едно подир друго стрехите на малки кантончета и спирки. Със зелени огради, те кокетно лъцят под слънчевите лъчи със своите тъмно-червени керемиди и ни изпращат с блясъка на белите си перденца от малките прозорчета — прилични на кутийки от детски играчки. Пред тях до линията, чиновникът с червена шапка и стрелка в ръце, застанал мирно, дава „зелена улица“ — свободен път, на нашето черно чудо-вище. Прелитат дървета и храсти, тучни зелени ливади, с подранили косачи из тях, пожънати и разорани ниви, над които хвърчат чучулиги, врабчета и косове, търсейки разшиляни и забравени житни зрънца от току-що привършената вършитба. Пред нашите очи се редят тихите и мирни картини на българското трудово село и природата.

Овощни градини, с отрупани и сведени до земята клонови от круши и ябълки, минават пред нас и радват със своето плодородие.

Безкрайни кооперативни лозя, със зажълтели листа и между тях гъсти, един до друг повесени големи кехлибарени гроздове, се редят от двете страни на нашия влак. Весело прошумоляват под нежния утринен ветрец и сякаш ни канят да опитаме плодовете им: великолепните „болгар“, „мискет“, „дамчат“, „чауш“ — прочути вредом по земното кълбо.

Подминаваме гара Поляновград. Разположен в южния край на това плодородно поле, градът не е обект на нашето пътуване. Наричан до неотдавна Карнобат, прочут с тънкорунните си стада, той днес носи името на родекия в него първи наш пролетарски поет Димитър Полянов.

Всички от групата са идвали много пъти в него, познават го на пръсти и затова весело си сочат един на

друг ту едно, ту друго познато място от разсталия се пред очите ни на три километра от линията град. Ето, наляво се очертава интересната часовникова кула, строена от тревненски майстори; а до нея се стеле градският площад, в миналото на който са били устройвани интересните куерски игри. По-нататък се мярка сградата на добре уредения народен музей. А близко до гарата, която току що напушаме, се простират телените заграждания на опитния участък и постройките на новия Комплексен научно-изследователски институт. Той разработва проблемите на модерното земеделие и животновъдство, икономиката на селското стопанство, подобряване на почвата и други подобни изследвания, крайно необходими и навременни за този богат скотовъден, овощарски и лозарски край.

Унесени в спомени и шеги, неусетно преминаваме през железопътните кръстовища Зимница и Стралджа и спираме на голямата и красива Сливенска гара. Не слизаме, понеже всички са идвали тук.

Припомняме си, че градът е родно място на Добри Чинтулов, Панайот Хитов, Хаджи Димитър, на художника Д. Добрович и на много други видни българи. Всеки от нас бе посетил родната къща на Хаджи Димитър, превърната сега в музей и с национална гордост си припомняме героичния живот и борба на този велик българин. Сливен е престолен митрополитски град, сърце на духовната Сливенска епархия. С древно минало и традиция. Тук светителствува Негово Високопреосвещенство Сливенският Митрополит Никодим, добрия дядо владика, както му викат тук. Всички бяхме ходили в красивото и голямо митрополитско здание, едно от най-хубавите такива в България, да целунем ръка на този благ архиерей и изпросим неговото благословение...

Застанали на левите прозорци в купетата и по коридора, при лекото полюшване на вагона и монотонното потракване на колелата, ние се разделяме с този добре познат на нас град, застроен в подножието на Източна Стара планина, под връх „Българка“.

Още от средновековието тук е имало крепост, която е пазила пътищата през проходите на Стара планина и най-вече прохода „Вратник“ — (Железник) за град Елена. На юг този път водел за Одрин и Цариград. Още в 1153 година арабският историк Идризи като именува този град Стилвенос, съобщава, че бил известен от старо време, а „сега се радва на значително благосъстояние“. По-късно през времето на Иван Асен II, той е известен като град „обкръжен с 40 манастири и параклиси“. За това говори подробно великият Хилендарски монах отец Паисий в своята „Славянобългарска история“. „И Свети преподобний Теодосий Терновски, ученик светого Григория Синаита, във време царя Иоанна, сина Асенова, и патриарха светого Евтимия просиял в гору Сливенскою. Тамо соградил цар много манастири на подобие Светие Гори Атонски и бил над вси они манастири началник и наставник свети отец Теодосий Терновски“. Така пише Паисий за Сливенската малка Света Гора, дето някога били пръснати ред манастири и закътани килии за многобройните отшелници. В началото на турското робство, Сливен е бил привилегировано войнишко селище. А през 17 век, Хаджи Калфа го описва като „гиздаво селище с къщи, затулени под дърветата“.

По това време Сливен е бил прочут и с развитата ръчна текстилна промишленост. С голяма слава се ползвали изработените тук шапци, аби, килими, кебета, кожи. Развити били бубарството и лозарството.

Сега Сливен е окръжен град, с богати зърнопроизводителни райони и център на огромна модерна, вълно-текстилна промишленост.

Ето, точно срещу нас се издигат като красив зъбчат гребен източно над самия град „Сините камъни“ — природната гордост на сливенци, място за най-чести туристически посещения и най-романтичната част на Източна Стара планина. Скалистата им верига започва от върха „Българка“ и през върховете „Кутелка“ и „Чаталка“, продължава до „Жълтите стени“. На юг склоновете им към Тунджанската равнина са оголени и стръмни, но северните са покрити с буйни гори. Много рекички се спускат с красиви скокове към Сливенското поле — някой от които са вече каптирани за Сливен.

„Сините камъни“ са достойни съперници по красотата на прочутите у нас Белоградчишки скали. Разликата на този Старопланински масив обаче е в състава и цвета на скалите, а също по размери и произход. Особено ярка е тяхната синева сутрин рано — както в момента на нашето минаване, и късно вечер — по залез слънце.

Югоизточно от „Българка“ стърчат заострените скали „Комините“ — от където тяхното название. До тях е „Орловото гнездо“. Там е оригиналната арка „Халката“, през която, според местното предание, който се провре, се подмладява.

Най-красива тук обаче е „Кушбунарската долина“ (Кушбунар — птичи извор) — невидима от тук за нашите очи — над 1,000 метра височина, някогашно хайдушко, свърталище, около грамаден прочут извор. Там в пещерата се укривали хайдутите в турско време. В 1876 година тук е било свърталището на легендарния Стоян войвода. Сега на това място са построени множество летовища.

Влакът ни отнася устремно напред и от очите започва да се губи живописната гледка на града. В душата нахлуват топли чувства на справедлива национална гордост. Наистина, това са едни от най-интересните и красиви места в нашата родина, всепризнати и обичани, не само от нас българите, но и от чужденците — от всеки, който е идвал тук и е пил с взора си възшеството на Сливенската природа. Не напразно още в 1859 година Д-р Поайе, на път през България, се е възхищавал дълго тук и описал природата на Сливен със следните възторжени слова: „Зад него и настрани е Старопланинската верига с каменното си чело и грамадна мрежа от тъмни гори. В носете ѝ, почти под нея, е Сливен — засмян и парфюмиран. Със своя пояс от зеленина, той се оглежда в криволиците на множество потоци, които напояват градините му“.

А Константин Иречек към това описание добавя прехласнато: „Първият поглед на Сливен е пленителен. Пред нас се представя алпийска панорама. Под свивите набраздени скали, чиито зъбци и чуки достигат 1,100 метра височина, се простират нашир маса червени стрехи, църкви и сенчести градински дървета. По планинските склонове зад града се ширят надалеко хубави лозя. Между тях се белеят пътеките, по които може да се излезе право в балканската природа“.

Влакът хвърчи все по-далеч и по-далеч. Прегазвайки малката Твърдишка котловина, той яростно се носи с писък и рев и след необходимата почивка на гара Дъбово — кръстовище за Северна България, където дълго пълният с вода закадялия му и ненаситен търбух, недоволен, че спират бързият му бяг — полита пак напред. Но скоро обуздават неспирното му летене. Пристигаме на кръстопътната гара Тулово — важен железопътен възел на линиите за Казанлък, Стара Загора, Горна Оряховица и Сливен. Тук някога е била построена силната келтска крепост Тиле.

На запад от Тулово влакът, надбягвайки се с бързоструйна и пълноводна Тунджа, навлиза в Казанлъжското поле. Колко хубави са сините гребени на Стара планина и Средна гора, застанали, успоредно един срещу друг, за да дадат път на извиращата се долу в низината сребриста Тунджа. Използувайки дефилето, машината пори въздуха и гълта километрите.

Прозорците са отворени до долу. Та има ли някой, който да седи в този момент при затворени прозорци, в тясното и душно купе? Всички са надвесени навън и гълтат с пълни гърди чистия въздух. Дъхът на прекрасната Казанлъшка долина достига до нас. Долината пулсира долината ухае, долината тича срещу нас и предлага с пълни шепи чистия си кристален въздух и аромат. на рози, здраве и свежест!...

И наистина, колко е прекрасно тука! Сред полята — китки от вековни клонести орехи, сенчести кестени. По планинските склонове — лозя. В овощните градини узряли ябълки, круши, сливи, праскови, кайсии. Това е чудно плодороден край, оросяван обилно от бистри планински потоци — притоци на Тунджа. И рози, розови градини, които отдавна са вече обрани от сръчните ръце на розоберачите-кооператорки и пълнили цистерните на розоварните със своята ценна и благоуханна течност. Розово масло!... Прекрасното българско розово масло — известно по целия свят! Течното и ароматично злато — гордостта на България!

Омайното положение на Казанлъжката долина и буйната ѝ зеленина пролет и лете, са възхищавали всички чужди пътешественици, минали през нея — Каниц, Хохщетер, Варт. Те не намират думи да я нахвалят, наричат я „европейския Кашмир“.

Но само чужденците ли? Какво да кажем за нея ние българите? Перото и словата са безсилни да изразят пищността и великолепието, красотата на тази Розова долина. И ако някога розите изчезнат от тоя край — което не може да се допусне изобщо, — то новото ѝ име — „Райска долина“ — ще замести достойно старото име. Не напразно майсторът на перото, великият български писател и неуморим турист, любител на „всичко българско и родно“, на родните прелести и природни красоти — Иван Вазов, я възпява с голяма любов и поетично майсторство: „Колко прекрасно е тук. Колко сила и фантазия природата е похарчила, за да очихи прелетното ѝ рухо! Додето ти стига окоето, гледаш бляскавозелени ливади, нежнокадифени морави, живописни ландшафти, гюлови градини, вече заруменели и заблагоухали, пресни полини, през които речат бистри потоци, и всичко това, прошарено с купове горици от кестени, орехи, сливи, череши, круши, дрянове, ябълки, вишни, празнично разцъфтяли, а сред тая панорама, между върбаляци и шумящи брястове, вие се млада Тунджа и шарии чудни лъкатушни меандри по зелената равнина. В дълното на картината — Стара планина: верига исполински върхове, които се къпят в синьото небе, а далеко на запад, мръщи се халосаният Юмрукчал, забулен от снегове и облаци, като Олимп на някой балкански гръмовержец... Слязохме в долината. Всичко е зелено, ново, сянка. Това успокоително зрелище услажда отидна ни. Благосклонен зефир полъхва между клоните и упива гърдите в благодатна нова сила. Чини ти се, че подмладяваш. Минаваме Тунджа. Тя тече тука скрита в тайнствени сенки на високи гъсталаци, из които навярно още изскачат русалките да се къпят в огрените от месечината вълни. Не зная по-омайно романтична река от Тунджа, която прави хиляди прелестни завой между шумести дървеса и представлява жив образ на един безбурен и блажен живот. Тя е горда с произхождението си: извира из могъщите плещи на двата най-голями гиганти на Стара планина — Юмрукчал и Марагидик (Русалка), отдето ручи сестра ѝ Тъжа, гърми по снежни урви, скача от стръмни скали в бездните на планината, а след един час — тиха, мила тече между трендафилови градини. Рояк ручен и поточета балкански весело търчат из долината и идат да уголемят свитата ѝ. Така царствена тя върви все надлъж из полите на Средна гора и я запасва като колосален сребърен пояс“.

Глух трясък ни сепва от унеса. Тревожно хвърлям поглед през прозореца. Влакът стоеше на гара. Пристигнахме сме в Казанлък, сърцето на райската Розова долина — нашата първа цел от маршрута.

Свещеник ИОРДАН САДОВСКИ

ОТЗИВИ И БЕЛЕЖКИ

Всенароден празник

Тази година за шестнадесети път нашият народ чествува своя национален празник — Девети септември. По традиция на този ден той отчита своите трудови победи и икономически и културни достижения.

Шестнадесет години са един незначителен исторически период, но за това извънредно кратко време нашият народ разгърна неизчерпаемите си творчески сили и извърши удивителни трудови подвизи. С пословичното си трудолюбие той превърна нашата страна от изостанала земеделска в напреднала индустриално-аграрна с развита промишленост, с едро и механизано кооперативно селско стопанство, с ускорено развиваща се социалистическа икономика. Вдъхновен от досегашните си успехи, нашият народ с похвално усърдие се е отдал на мирен труд, чрез който изгражда материалната и духовната култура, мощта и честта на своята Родина.

През изтеклите шестнадесет години в резултат на трудовите подвизи на народа се преобрази цялата ни страна. Възвисиха гигантска сила множество заводи, фабрики, електроцентрали; откриха се и се разработиха нови минни и нефтени извори. Кооперира се раздробеното селско стопанство и се ширнаха просторните хлебни блокове. В цялата страна е разгънато грандиозно строителство на нови

индустриални, промишлени и жилищни обекти.

И тази година нашият трудолюбив народ с гордост от постигнатите трудови успехи чествува всенародния празник — Девети септември. В навечерието на празника в салона на Народната опера в Столицата се състоя тържествено събрание, на което присъстваха държавните ръководители, знатни хора на труда, чуждестранни делегации, шефове и членове на дипломатически мисии, акредитирани в София. Доклад по случай шестнадесетата годишнина на социалистическата революция в България изнесе армейският генерал Иван Михайлов, заместник-председател на Министерския съвет и министър на Народната отбрана.

С убедителни статистически данни той изтъкна големите трудови победи на нашия народ в прогреса на изграждане социализма в нашата страна.

На състоялите се манифестации в Столицата и в страната нашият народ демонстрира своите големи трудови постижения и волята си за нови трудови подвизи и нови успехи в изграждане благоденствието и всестранния възход на държавата ни.

Да бъде благословен този мирен труд за благо на народа и за светлите бъднини на Родината!

Църковни тържества в Букурещ и Галац

(По съобщение от Букурещ)

На 2. VIII е бил отпразнуван храмовият празник на българската църква в гр. Букурещ. Църковната служба била извършена от епископ Теохист, викарий в Румънската патриаршия, в съслужение с отец Александру Йонеску — делегат във Великото национално събрание на РНР, отец Александру Замфиреску, съветник при Архиепископията, отец Георге Соаре, съветник при Св. Патриаршия, и други румънски свещеници. Присъствували от страна на българското посолство г. Атанас Георгиев, секретар, от страна на Департамента на културите главният секретар Мирча Нейков и г. Паун — пълномощник на Народния съвет в гр. Букурещ.

В края на службата произнесли речи Негово Преосвещенство Епископ Теохист и Негово Всепреподобие неромонах Теодор Теков, български свещеник в Букурещ.

Епископ Теохист говорил за връзките на двете сестри църкви в миналото; за хубавото приятелство между двата братски народа; за ветхозаветните пророци, които са били борци за мир и правда и любов между хората и направил сравнение с днешните борци за мир, братство и разбирателство между народите; за успеха и мирното творчество на народите, които желаят мир и се борят за него.

Отец Теодор говорил за румъно-българското църковно приятелство в миналото и влиянието на българската църковна школа от Търново върху румънската църква и днешното отношение на църквите ни под мъдрото ръководство на Техни Светейшества Българския Патриарх Кирил и Румънския Патриарх Юстиниан. Също така и за значението на мира за човечеството.

Една годишнина

На 25 август миналата година се пресели във вечността ставрофорният иконом Димитър Монов.

Роден е в семейството на благочестиви и ревностни християни в гр. Плевен. След завършването на V клас на Плевенската гимназия, той се записва в Самоковската духовна семинария, която завършва с успех. Учителствувал е три години в родния си град.

Ръкоположен е за свещеник в село Мъртваца, Плевенско, където е свещенодействувал 12 години и от 1918 г. е енорийски свещеник при храма „Св. Троица“ в гр. Плевен.

Повече от половин век той работи на Божията нива. О. Монов беше един от големите познавачи на Библията. В продължение на 35 години той ръководеше Библейски курс и минаваше цялата Библия всеки четири години.

След службата официалните гости били поканени на обед от страна на църковното настоятелство. Обедът преминал в приятна атмосфера.

Гостите от страна на Департамента изразили задоволството си от така хубавото протичане на църковното празненство — израз на румъно-българското приятелство.

На 9. VIII т. г. бил отпразнуван и храмовият празник на българската църква в гр. Галац. Като делегат на епископ Кесария бил отец протоерей Петре Копчак. От страна на Департамента на културите присъствувал г. Григориу — отговорник на окръга Галац.

Отец Теодор Теков говорил за живота на патрона на църквата свещеномъченика Пантелеймон; за мира; за това, че народите обичат мира и мирното строителство, което носи благоденствен живот; за значението на мира за човечеството и за постоянното братство между българския и румънския народи.

Отец протоерей Петре Копчак говорил за приятелските връзки между двата братски народа в миналото; за тясната църковна връзка до турското робство и през турското робство; за любовта на румънския народ към българските революционери през турското робство; за братската помощ през освободителната война; за днешното политическо и църковно приятелство и за мира между народите.

След службата църковното настоятелство поканило официалните гости на обед.

Присъстващите изразили задоволството си от хубавото църковно празненство.

Като паметник на рядко трудолюбие той написа книгата „Изложение на Библията по предмети“. Тая книга е ценно помагало за всеки ревностен проповедник на Словото Божие. С тая си двутомна книга той остави незаличими дири в живота на Църквата.

С усърдното трудолюбие на един ревностен свещеник той остави и други ценни писания в ръкопис.

О. Монов грижливо е събрал по предмети всичко, което той е намерил в нашата проповедническа и тълкувателна литература. Написал го и грижливо го е подредил в красива папка.

Всички ония, които са се ползували от тия писания, са оставали във възторг от делото на тоя трудолюбив и благочестив, скромнен труженник на Божията нива.

Беше пенсиониран в края на 1944 година.

По внушение на епархийския архиепiscop, о. Монов беше ограден с голямо внимание от страна на църковното настоятелство, което не го изостави до последния момент от живота му. В последните месеци от живота си той изживя големи страдания, които понесе с християнско търпение и смирение.

В деня на неговото опело Високопреосвещеният Доростоло-Червенски митрополит Михаил произнесе надгробно слово, с което изрази всичката си любов към своя любим съученик о. Димитър Монов. В хубави и китно подредени художествени фрази митрополит Михаил подчерта добродетелите и трудолюбието на покойника.

Високопреосвещеният митрополит Паисий произнесе слово, в което изтъкна дългогодишната ревностна и усърдна проповедническа дейност на о. Монова и изказа

съболезнования от свое име и от името на свещениците и настоятелството на близките на покойника.

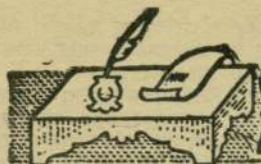
Заслужено беше вниманието, което оказаха двамата архиепiscopи на трудолюбивия о. Монов.

Покойният беше строг в своя живот, строг беше и в преценките си, но беше свещенослужител с голямо свещеническо самочувствие.

Дисциплиниран клирик остава той до края на живота си. Въпреки своята физическа немощ в последните години, той до края на всяка служба стоеше прав, без да сяда на стол.

Бог да упокои душата на този усърден свещенослужител в селенията на праведните.

Иконом НАЙДЕН ИВАНОВ

ЦЪРКОВНА И ОБЩЕСТВЕНА ЛЕТОПИС

Негово Светейшество Патриарх Кирил, придружен от Н. Пр. Знеполския епископ Йосиф е присъствувал на тържественото събрание в салона на Народната опера в София на 8 септември т. г. по случай националния празник на Народна република България „9 септември“;

на възторжената манифестация (на официална трибуна) на представителни части на народната ни армия и столичните трудещи се по случай националния празник, състояла се на 9 септември преди обяд в София,

и на официалния прием на 9 септември вечерта в салоните на хотел „Балкан“, даден от Централния комитет на БКП, Президиума на Народното събрание и Министерския съвет по случай националния ни празник.

Приеми на Негово Светейшество Патриарх Кирил. На 4 септември, неделя, Негово Светейшество Патриархът прие в синодалната палата пребиваващия у нас като гост на Българската православна църква германски журналист, теолог, Хартмут Бунке, който му изказа благодарността си за дадената му възможност да прекара известно време в страната ни, чийто всестранен напредък буди у него удивление. Гостът прекара десетина дни в София, направи излет по Витоша, посети Боянската църква, Рилския манастир, Бургас и Несебър. Отпътува за Берлин на 5 септември.

— На 12 септември Негово Светейшество Патриархът прие в синодалната палата г. Михаил Киркос бивш министър, депутат от Солун в Атинския парламент, който гостува в страната ни.

Българска църковна делегация на Пражката мировна конференция. За участие като делегати на откриващата се на 6 септември т. г. в Прага християнска мировна конференция, която подготвя условията за свикване Световен християнски конгрес на мира, на 4 септември от страна на Българската православна църква заминаха Високопреосвещения Сливенски митрополит Никодим, Преосвещеният Врацишки епископ Максим, главен секретар на Св. Синод, Високоблагочестивият професор протопрезвитер д-р Стефан Цанков и професор д-р Димитър Дюлгерев.

Американски епископ в България. На 10 септември вечерта в София пристигна като гост на Българската православна църква епископът на Западен Ню Йорк Лауристон Скейф, придружен от свещеник Самуел Бастър, почетен каноник на катедралата „Св. Павел“ в Буфало, Ню Йорк. Гостите бяха настанени в хотел „Балкан“. На 11 септември неделя, Негово Светейшество Патриарх Кирил и Високопреосвещеният синодални архиепiscopи Варненски и Преславски Йосиф и Старозагорски Климент приеха в синодалната палата епископ Лауристон Скейф и каноника Самуел Бастър. На 12 септември, деня на св. благоверния руски княз Александър Невски, гостите присъствуваха на тържествената св. литургия, отслужена от Негово Светейшество Патриарх Кирил в съслужение на

много архимандрити и свещеници в патриаршеската катедрала храма-паметник „Св. Александър Невски“ в София. Негово Светейшество след словото си в края на св. служба представи на множеството богомолци гостите. Епископ Лауристон Скейф произнесе също кратко слово. Същия ден от страна на Св. Синод бе даден обяд на гостите, на който присъствуваха Негово Светейшество Патриархът, синодалните архиепiscopи Врачански Паисий, Варненски и Преславски Йосиф и Старозагорски Климент, Михаил Кючуков, председател на Комитета по въпросите на Българската православна църква и на религиозните култове, и Димитър Тодоров, началник на отдела в Комитета. Произнесени бяха тостове. Същия ден гостите отпътуваха за Рилския манастир, откъдето се върнаха в София на 13 септември и същия ден, след прощално свиждане на обяд в синодалната палата с Негово Светейшество и синодалните архиепiscopи, отпътуваха за Св. Гора — Гърция.

Храмов празник. На 31 август т. г. — Успение на преп. Иоан Рилски — бе отслужена тържествена архиепiscopска св. литургия от Преосвещения епископ Партений в столичния храм „Св. Иван Рилски“. В съслужение бяха столичният архиепiscopски наместник иконом Димитър Андреев, свещеник Светослав Драгиев и иеродякон Николай. На края на службата произнесе слово Преосвещеный Партений. Присъствуваха много богомолци.

Из дейността на профорганизацията на църковните служители в София. На 6 септември т. г. в салона на Софийската св. митрополия се състоя тържествено събрание по случай чествването всенародния празник — Шестнадесет годишнината на Деветосептемврийската социалистическа революция. Събранието бе открито от Председателя на Учредения профкомитет Никола Сеизов. След избора на делови президиум подходящо слово за значението на деветосептемврийското въоръжено народно въстание, за резултатите и успехите на народното ни стопанство в настъпилото ускорено икономическо развитие на нашата страна, както и за успехите на трудещите се от държавните, обществени, кооперативни и църковни предприятия, стопанства и работилници при изпълнението на техните производствени планове и задачи — особено в строителството и материалното производство — изнесе Иван Капнилов — от ВТСО „Синстро“. Изпълнена бе и подходяща литературно-музикална програма.

Пропуснато е да се отбележи в Словото по случай 30 години от освещаването на столичния храм „св. м. Параскева“, публикувано в „Църковен вестник“, брой 28 от 16 юли т. г., стр. 10, ред 20, името на заслужилия бивш църковен настоятел Георги Ст. Меченов.

Редактор: ЙОРДАН П. ИЛИЕВ